

det Aandsliv, der fandtes i Danmark i Tresserne, og Socialismen er revolutionær overfor de kapitalistiske Principper. „Borgerlig“, hvad er det? Ja, vi Socialdemokrater holder paa borgerligt Ægteskab og ikke paa gejstligt. Det viser, hvor Ordet er vagt, og man kan ikke manøvrere med saadanne Begreber. Vi holder paa den borgerlige Aand overfor den militaristiske, men vi er Modstandere af den borgerlige Økonomi som Kapitalismen i Regelen kaldes i Modsætning til den socialistiske Økonomi. Den højtærede Finansminister mente, at efter den store Revolution kom der en Reaktion. Det kom der kun politisk, ikke økonomisk. Det, der skete under Napoleon og den hellige Alliance, var, at det Bourgeois, der sejrede i 1789, fortsatte sin Vandring og omformede Samfundet efter sine Principper. Da Venstre sejrede i 1901 fortsatte det — naturligvis paa en anden Maade —, men værgede dog stadig sine Gaardmandsinteresser. Paa samme Maade vil Socialdemokratiet fortsætte, og der behøver ikke at komme nogen Reaktion efter denne Krig.

Den højtærede Minister sagde, at jeg havde talt om et Aarstal som Afslutning paa en bestemt Periode. Jeg har jo netop talt om Perioder som Overgang. Den højtærede Minister nævnede, at vi kalder os Socialdemokrater og ikke Socialister. Socialdemokrati er i Regelen det politiske Udtryk, Socialisme det teoretiske. Der er Folk, som kalder sig kristne Socialister, men ikke Demokrater. Ogsaa det ærede Medlem fra Vinderup (Moltzen) kalder sig f. Eks. i en vis Forbindelse Socialist. Jaures' Socialdemokrater i Frankrig er netop i overordentlig stor Overensstemmelse med vor hele Opfattelse. Jeg vil til sidst kun sige, at vi har naturligvis fra vor Side ikke noget imod, at den højtærede Finansminister i sin Kreds, i Højre, Venstre og radikale Kredse udbreder den Anskuelse, som har en vis Sandhed, nemlig at der slet ingen Ulykke er i, at Socialdemokraterne kommer til Roret, og at der ikke vil ske saa *forferdende* stor en Forandring. Tværtimod, vi vil opfordre Finansministeren til at fortsætte med denne sin Gerning. Og saa vil vi i vore Kredse arbejde paa at holde Troen, Haabet og Begejstringen vedlige, den Begejstring, der vil sejre, og det Haab, der efter vor fulde Overbevisning vil blive opfyldt. Disse Ideer vil blive realiseret, lige saa vel som Trediestand realiserede sine Ideer. (Afbrydelse af Finansministeren.) Hvis den Skepticisme, som den højtærede Finansminister giver Udtryk for, bliver herskende i hans eget Parti, vil det ikke gaa fremad, men det vil gaa tilbage. Der er

mere Politik i Indenrigsministerens Tale, end der er i den højtærede Finansministers Skepticisme.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 10de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Jeg kan ikke lade være at sige, at det, som vi nu hørte fra den højtærede Finansministers Side, jo var rent artistisk Dialektik. Det var tilsyneladende femten Sekstendede Sandhed, men i Virkeligheden var det en aabenbar Usandhed — for at tale med Sjællands Biskop (Afbrydelse) —, denne Sætning, at det forandrer sig og dog bestandig er det samme. Det kan vi allerhurtigst se ved et lille Eksempel fra Fysikken. Naar den højtærede Finansminister ikke selv er klar paa de Omraader, hvorfra han henter sine Eksempler, kan man ikke fortænke mig i, at jeg tager et mere elementært Stof til Belysning. Bevægelse, Varme, Lys, Muskelkraft er blot forskellige Ytringsformer for den samme Kraft. Om dette Fænomen kan man med Rette sige, aandrigt, at det forandrer sig og dog er det samme, nemlig Udtryksformer for den samme fælles Kraft. Men Aandriheden bliver til Usandhed, dersom man, uden at gøre sine Tilhørere opmærksom paa det, indlægger den Betydning deri, at Ytringsformen Varme ogsaa er Muskelkraft. Og det var det, Ministeren gjorde. Nu anvender vi dette Eksempel paa Menneskene. Den højtærede Finansminister sagde, at de forandrer sig og er dog altid de samme. Aldeles ikke! Naar vi ser tilstrækkeligt langt tilbage i Fortiden, ser vi Mennesker, der ytrer sig som Mennesker, men paa en vidt forskellig Maade fra Nutidens Mennesker, men det er dog Mennesker (*Finansministeren:* Per Degn er en Hane). Ja, vi har jo alle gaaet i Degns Skole, og naa vi ikke har lært tilstrækkeligt som smaa, maa vi finde os i at lære som gamle. Menneskene forandrer sig bestandig, men man maa have tilstrækkeligt lange Tidsrum for at kunne se det. Da de stadig forandrer sig, maa den højtærede Finansminister dog selvfølgelig komme til det Resultat, naar han ikke vil glemme at slutte rigtigt, at der ogsaa nu om Stunder foregaar Forandringer. Menneskene er altsaa ikke de samme, da de stadig forandrer sig. Det var kun ren og skær tom Dialektik. (Afbrydelse.) Ja, jeg siger Tingene lige ud ad Landevejen (Formanden ringer). Jeg beklager, at Ministeren har forstyrret mig saa meget, at jeg ikke er i Stand til yderligere at vise den